



## D การฝึกอบรมทีมงานอภิบาล

# D8

## การรับใช้ดังเช่นพระเยซูเจ้า

ฉบับปรับปรุง ค.ศ. 2013

ศูนย์ประสานงานส่งเสริมวิถีชุมชนวัด

สำนักนโยบาย

สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย

Copy right: AsIPA Desk, FABC

AsIPA Texts are developed by the AsIPA Team

## หัวข้อเรื่องในเอกสารคู่มือ AsIPA

- A การแบ่งปันพระวาจา
- B ชุมชนคริสตชนย่อย
- C พระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม
- D การฝึกอบรมทีมงานอภิบาล

# AsIPA D8

## รับใช้ดังเช่นพระเยซูเจ้า

บทเรียนนี้ใช้สำหรับการสัมมนาหรือฟื้นฟูจิตใจ มิใช่สำหรับการประชุมระยะสั้นๆ เพราะต้องการเวลา เพื่อผู้เข้าร่วมซึ่งเป็นระดับผู้นำมีเวลาสำหรับการภาวนา สามารถสัมผัสการประทับอยู่ของพระคริสตเจ้าได้ ตระหนักรู้ถึงพฤติกรรมของตน และปรับเปลี่ยนทัศนคติให้คล้ายกับพระเยซูเจ้ามากขึ้น

### บทนำ

ผู้นำคริสตชนที่ดี มิใช่สร้างได้ด้วยการสัมมนาเพียงหนึ่งหรือสองครั้ง แต่เป็นผลของการฝึกอบรมต่อเนื่อง ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเป็นผู้นำของตน และไตร่ตรองรูปแบบการเป็นผู้นำของพระเยซูเจ้าอยู่เป็นนิจ

### จุดประสงค์

เพื่อช่วยให้ผู้นำในระดับวัดและชุมชนคริสตชนย่อยไตร่ตรองด้วยกัน ว่ารูปแบบการเป็นผู้นำของตนเป็นอย่างไร เพื่อจะได้ปรับให้คล้ายกับแนวทางการเป็นผู้นำของพระเยซูเจ้า

## ก. ผู้นำแบบผู้รับใช้ และผู้นำแบบเจ้านาย

ต่อไปนี้เป็นเรื่องเล่า 2 เรื่อง อ่านในกลุ่มย่อย 4-6 คน แล้วตอบคำถาม  
เรื่องที่ 1

คุณสมภพทำงานในโรงงานประกอบรถยนต์ เขาเป็นหัวหน้ารับผิดชอบ  
คนงานประมาณ 50 คน ในแผนก เขามาทำงานก่อนเวลาเสมอ และมักจะ  
เดินทักทายคนงาน ตรวจสอบว่าพวกเขาสุขสบายดี มีอุปกรณ์ครบ เริ่มงานได้  
เขามักจะให้เวลาพูดคุยกับคนงานที่กลับมาหลังจากกลางวันไป เพื่อให้แน่ใจ  
ว่าคนงานสามารถทำงานได้และครบครันสุขสบายดี วันหนึ่ง คนงานคน  
หนึ่งได้ข่าวว่าลูกป่วย ต้องเข้าโรงพยาบาล คุณสมภพพาคนงานนั้นขึ้นรถ  
ขับไปรับลูก นำส่งโรงพยาบาล

### เรื่องที่ 2

คุณสมรเป็นหัวหน้าพยาบาลในแผนกอายุรกรรม มีพยาบาลอีก 3 คน  
และผู้ช่วยพยาบาลอีก 2 คน ในแผนกนี้ วันที่ที่คุณสมรมาถึงที่ทำงาน เธอ  
คาดหวังว่าจะได้รับบันทึกรายงานจากพยาบาลเวรผลัดก่อนหน้านั้น ผู้ป่วย  
ได้รับการดูแล และมีกาแฟร้อนๆ ตั้งรออยู่บนโต๊ะให้เธอ เธอเป็นพยาบาล  
ที่มีประสิทธิภาพที่สุด บรรดาแพทย์ชื่นชมความสะอาด ความเป็นระเบียบ  
เรียบร้อยในแผนกของเธอ แต่ก็รู้สึกประหม่า หวั่นๆ เมื่อมาตรวจคนไข้ใน  
แผนก ผู้ป่วยในแผนกต่างรู้ทันทีว่าคุณสมรอยู่เวรเมื่อพยาบาลไม่รื้อรพุด  
คุยกับพวกเขา คุณสมรเองก็เดินตรวจและถามคนไข้ว่า “วันนี้เป็นยังไง?”  
แต่เธอไม่เคยหยุดฟังคำตอบ

### คำถามเพื่อการไตร่ตรอง

**ทั้งคุณสมภพ และคุณสมร เป็นผู้นำ อภิปรายความแตกต่าง  
ระหว่าง ผู้นำแบบเจ้านาย และผู้นำแบบผู้รับใช้ คุณสมภพและ  
คุณสมรเป็นผู้นำแบบไหน?**

รายงานหลังจาก .... นาที

## สรุป อ่านลักษณะผู้นำ 2 แบบนี้ ในกลุ่มใหญ่

ผู้นำแบบเจ้านาย	ผู้นำแบบผู้รับใช้
เจ้านายคือคนมีอำนาจ	ไม่ถืออำนาจ และหาโอกาสรับใช้ผู้อื่น
เป็นผู้รับผิดชอบ คนอื่นช่วยเขาทำ ให้ความรับผิดชอบสมบูรณ์	ช่วยชุมชน/ หมู่คณะ ให้ทำงานที่ต้องรับผิดชอบ
ตัดสินใจเองทั้งหมดคนเดียว	ช่วยชุมชนให้ตัดสินใจร่วมกัน
เป็นคนแรกและสำคัญที่สุดใน ชุมชน/ หมู่คณะ	ไม่แสวงหาเกียรติหรือการยกย่อง เขาเป็นคนสุดท้ายในชุมชน / หมู่คณะ / คนที่อยู่ร่วมกัน
อยู่เหนือชุมชน/หมู่คณะ	เป็นคนหนึ่งในชุมชน/หมู่คณะ
สัมพันธ์กับผู้คนในชุมชนเหมือน ผู้ใหญ่-ผู้น้อย	มีความสัมพันธ์ฉันเพื่อนและพี่น้อง

### ข. พระเยซูเจ้าทรงชี้ทางให้เรา

งานกลุ่ม 4 – 6 คน

1. เลือกตัวบทพระคัมภีร์ 2 ตอน และไตร่ตรองดูว่า คุณลักษณะใดของพระเยซูเจ้าที่คุณเห็นว่าโดดเด่น และทำไมคุณลักษณะนั้นๆ จึงประทับใจคุณ
2. บอกคุณลักษณะ 1 อย่างของพระเยซูเจ้า ที่คุณรู้สึกว่ายอมรับได้ยาก
3. คุณลักษณะใดบ้างของพระเยซูเจ้าที่สำคัญสำหรับผู้นำคริสตชน

## พระเยซูเจ้าชี้ให้เห็นความหมายของการเป็นผู้นำแบบผู้รับใช้

- ลก 24: 13-17 พระเยซูทรงฟัง
- มก 5: 21-4 พระเยซูทรงสนองตอบความต้องการ
- มธ 5: 1-12 ทรรศนะของพระเยซูเจ้าเกี่ยวกับพระอาณาจักร
- มก 14: 34 พระเยซูทรงเมตตาสงสาร
- ยน 8: 1-11 พระเยซูทรงให้อภัย
- มก 2: 23-28 พระเยซูตรงไปตรงมา
- ยน 2: 1-11 พระเยซูอยู่เพื่อให้ชีวิต
- มธ 28: 19 พระเยซูยอมรับทุกคน
- ยน 15: 15-19 พระเยซูส่งเสริมศิษย์
- ยน 19: 11 พระเยซูเป็นผู้ชอบธรรม
- ลก 10: 1-7 พระเยซูมอบพันธกิจ
- ฟป 2: 2-8 พระเยซูไม่ถือตน

## พระเยซูเจ้าและอัครสาวกกล่าวถึงผู้นำและอำนาจอย่างไร?

- มธ 23: 8, 10 ท่านมีอาจารย์แต่เพียงผู้เดียว
- มธ 20: 20-28 คนที่ต้นตอต้องเป็นคนสุดท้าย
- 1ปต 5: 1-5 จงเป็นคนถ่อมตน
- มก 10: 15 จงเป็นเหมือนเด็ก

เริ่มด้วย บทภาวนา แล้วเงี่ยบสักครู่ หรือขับร้องบทเพลงง่ายๆ  
แบ่งปันในกลุ่มใหญ่หลังจาก...นาที่

## ค. เติบโตในภาวะผู้นำแบบคริสตชน (ต้องเจ็บจึงจะโต)

### ความยากลำบาก / ยุ่งยาก (Pains)

อภิปรายในกลุ่มใหญ่

คำถามสำหรับการไตร่ตรอง

1. มีความยากลำบากอะไรบ้างที่ต้องเผชิญในการพัฒนาสู่ความเป็นผู้นำแบบผู้รับใช้?

### บทเสริม

- ต้องตายต่อตัวเองที่คิดว่าตัวเองสำคัญ
- ต้องพร้อมที่จะยอมรับผู้อื่น และเป็นคนหนึ่งในพวกเขา
- คนอื่นอาจไม่ยอมรับความคิดของท่าน แม้จะดีกว่าก็ตาม
- ต้องใช้เวลาและพลังที่จะสร้างคน “70 ครั้ง 7 นน”
- ต้องแบ่งปัน ข้อมูล ข่าวสาร อำนาจ ชื่อเสียง สถานภาพ
- คนอื่นอาจไม่เป็นระบบนัก แต่ท่านก็ต้องรับผิดชอบ
- ต้องเปลี่ยนวิธีการมองคนที่เห็นว่าเขาไร้ความสามารถ ไร้ค่า
- ต้องไวใจพรสวรรค์ ความสามารถของผู้อื่น แม้เขาจะมีจำกัดเพียงใดก็ตาม

### ประโยชน์ / ผลดี (Gains)

คำถามสำหรับการไตร่ตรอง

2. การพัฒนาสู่ความเป็นผู้นำแบบผู้รับใช้ให้ประโยชน์อะไรบ้าง?

## บทเสริม

- ชุมชนเติบโตในความมั่นใจและรับผิดชอบมากขึ้น
- บุคคลผู้นั้นจะรู้สึกว่าได้รับการยอมรับ เป็นที่ต้องการ เป็นคนสำคัญ อูทิศตนเองมากขึ้น
- ผู้นั้นเรียนรู้ที่จะตัดสินใจและปฏิบัติตาม
- ผู้นั้นจะรู้สึกว่าได้รับการสนับสนุน และค่อยๆ มีวุฒิภาวะมากขึ้น
- ผู้นั้นจะรู้สึกว่าได้รับกำลังใจ แล้วรับผิดชอบมากขึ้น
- ผู้นั้นจะเติบโตได้ ถ้ายอมให้เขาผิดพลาดและเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ผู้นั้นจะรู้สึกว่าได้ได้รับความนับถือ เป็นคนสำคัญ สามารถทำอะไรได้สำเร็จ
- ผู้นั้นจะรู้สึกว่าได้ได้รับความไว้วางใจ เชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และอูทิศตนเองมากขึ้น
- ผู้นำเปลี่ยนไปเป็นศิษย์ของพระคริสต์
- ผู้นำได้รับประสบการณ์พระเจ้าประทับอยู่ในชุมชนและในตัวเขา

### ง. ให้เราเติบโตในภาวะผู้นำแบบคริสตชน

กว่าผู้นำจะเติบโตได้ มีทั้งความยากลำบากและประโยชน์  
เราจึงให้พระวาจาและชีวิตของพระเยซูเจ้าเป็นแรงบันดาลใจ

- อ่าน ยน 13: 4 – 6 , 11 – 16
- อภิปรายในกลุ่มย่อย 4 – 6 คน



## คำถามเพื่อการไตร่ตรอง

1. แบบอย่างของพระเยซูเจ้าบอกอะไรเรา เกี่ยวกับภาวะผู้นำ
2. เราจะเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมอย่างไร เพื่อเป็นเหมือนพระเยซูเจ้ามากขึ้น ตัวอย่างเช่น เราจะทำอะไรได้บ้าง เพื่อเป็นผู้ฟังที่ดีขึ้น มีเมตตามากขึ้น นำไว้วางใจมากขึ้น

- เขียนคำตอบ ข้อ 2 บนกระดานหรือกระดาษแผ่นใหญ่ และรายงานในกลุ่มใหญ่หลังจากอภิปรายกัน 15 นาที เมื่อทุกกลุ่มรายงานจบแล้ว อ่านบทเสริมต่อไปนี้

### บทเสริม

- ชื่อสัตย์ต่อการแบ่งปันพระวาจาในการประชุมกลุ่มทุกครั้ง
- ทำงานเป็นทีมเสมอ ไม่ตัดสินใจตามลำพัง
- พร้อมที่จะให้คนอื่นรับงานต่อเมื่อหมดวาระ
- กระตุ้นการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง
- เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- พร้อมที่จะรับการท้วงติง การวิพากษ์วิจารณ์ แม้จะเจ็บปวด
- ประเมินงานและภาวะผู้นำอย่างสม่ำเสมอ
- จัดอบรมทักษะสม่ำเสมอ เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสแบ่งปันความรู้และทักษะ
- สวดภาวนาและพยายามที่จะให้พระคริสต์เป็นศูนย์กลางชีวิตเสมอ

## กิจกรรมเสนอแนะ

1. แบ่งปันกับคนข้างเคียง ทักษะคติประการใดที่คุณรู้สึกยากที่จะเปลี่ยน ภาวนาให้กันและกัน
2. ในกลุ่มใหญ่ เลือกรายงาน 3 ข้อ จากรายงานและจากบทเสริม แล้วนำไปปฏิบัติเพื่อจะช่วยให้เราเติบโตเป็นผู้นำแบบผู้รับใช้ตามแบบอย่างจากพระวรสาร

## สรุป

ให้เรามอบตัวไว้ในพระหัตถ์พระเจ้า โดยทางพระคริสตเจ้า วอนขอพลังและกำลังใจที่จะเปลี่ยนแปลง  
ให้เราภาวนา...

## การใช้เอกสารคู่มือ AsIPA

เอกสารคู่มือ AsIPA เรียบเรียงขึ้นสำหรับคริสตชนชายหญิงชาวบ้านทั่วๆไปในระดับวัด เอกสารเหล่านี้สามารถนำมาใช้ได้ผลดีที่สุดในการประชุมคริสตชนขนาดเล็ก ชุมชนเพื่อนบ้าน สภาภิบาลวัด หรือกลุ่มขนาดเล็กอื่นๆ ในชุมชนวัดก็ได้

เอกสารคู่มือ AsIPA ยังอาจนำมาใช้ได้กับกลุ่มขนาดใหญ่ เช่น ในการสัมมนา หรือในวัด แต่ต้องรักษา “วิธีการการมีส่วนร่วม” อาศัยการทำงานในกลุ่มย่อยเป็นสำคัญ

### ลักษณะเด่นของ กระบวนการ AsIPA

1. เอกสารคู่มือ AsIPA รับเอา “วิธีการการมีส่วนร่วม” มาใช้ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนจะแสวงหาและค้นพบด้วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
2. เอกสารนี้เรียบเรียงขึ้นมาในลักษณะที่ว่า ผู้นำกลุ่ม (facilitator) อาจนำมาใช้ได้ด้วยการเตรียมตัวเพียงเล็กน้อย
3. ผู้นำกลุ่ม ควรจะปฏิบัติตามเอกสารคู่มือนี้อย่างเคร่งครัดที่สุดเท่าที่จะทำได้ และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุมมีส่วนร่วมตามที่ระบุไว้ในเอกสาร
4. ผู้นำกลุ่ม จะไม่พึงพอใจกับคำตอบเพียงคำตอบเดียวต่อประเด็นคำถาม แต่สนับสนุนให้ผู้เข้าประชุมแสวงหาคำตอบให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เทคนิค “แบ่งปันกับคนข้างเคียง” 2-3 คน (Buzz groups) จะช่วยให้มีส่วนร่วมได้มากขึ้น
5. บทเสริม อาจช่วยเพิ่มเติมจากสิ่งที่ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มได้ค้นพบแล้ว และสรุปประเด็นสำคัญ
6. บทสรุป เจตนาเพื่อใช้เป็น “การให้ข้อมูล”

## AsIPA

### Asian – Integral – Pastoral – Approach

#### กระบวนการอภิบาลแบบบูรณาการของคริสตชนเอเชีย

คณะพระสังฆราชแห่งเอเชีย ได้ประกาศในแถลงการสุดท้ายจากที่ประชุมสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชียครั้งที่ 5 ณ เมืองบันดุง ประเทศอินโดนีเซีย ว่า ชุมชนวัดและพระศาสนจักรหลังปี ค.ศ. 1990 นี้ ต้องเป็น “พระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม” เป็น “ชุมชนวัดที่เป็นจิตหนึ่งใจเดียวกันของชุมชนคริสตชนย่อยๆ” พระศาสนจักรที่เป็น “ประจักษ์พยานถึงองค์พระคริสตเจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพ” (FABC 5 ข้อ 8)

ประเด็นปัญหาก็คือ จะสนับสนุนวิถีชุมชนวัด หรือ “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” นี้ได้อย่างไร ฉะนั้นในปลายปี 1993 โดยการสนับสนุนร่วมกันของสองสำนักงานในสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย (FABC) คือ สำนักงานเพื่อการพัฒนามนุษย์ (OHD) และสำนักงานเพื่อกิจการฆราวาส (OL) ได้จัดการประชุมปรึกษากันที่กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และเสนอให้กระบวนการทางด้านอภิบาลสนับสนุน “พระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม” ในเอเชียว่า AsIPA ซึ่งย่อมาจาก Asian Integral Pastoral Approach เอกสารคู่มือ AsIPA ของโครงการฝึกอบรม มีแนวทางปฏิบัติตรงตามชื่อดังนี้

#### Asian

โครงการนี้ต้องการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย และช่วยคริสตชนเอเชียให้เผชิญชีวิตตามแบบชาวเอเชีย ในแสงสว่างแห่งพระวรสาร

#### Integral

โครงการนี้บูรณาการให้เกิดความสมดุลในชีวิตคริสตชน ระหว่างชีวิต “ฝ่ายจิต” กับชีวิตทางด้าน “สังคม” ระหว่างชีวิต “ส่วนบุคคล” กับชีวิต “ชุมชน” ระหว่างชีวิต “ผู้นำทางฐานันดร” กับ “ผู้ร่วมรับผิดชอบที่เป็นฆราวาส”

#### Pastoral

โครงการนี้มุ่งเน้นการฝึกอบรมฆราวาส ในพันธกิจด้านงานอภิบาลของพวกเขา ในชุมชนวัด ในพระศาสนจักรและในสังคมโลก

#### Approach

กระบวนการของเอกสารคู่มือชุดต่าง ๆ เหล่านี้สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือ ทำให้งานอภิบาลในชุมชนวัดมี “พระคริสตเจ้า” และ “ชุมชน” เป็นศูนย์กลาง นอกจากนั้น ยังเป็นการโน้มน้าสมาชิกที่ร่วมประชุมกลุ่มให้ค้นหาประสบการณ์ “การเป็นชุมชนวัดในวิถีทางใหม่” นี้ด้วยตนเอง